

Årsbokslut 2020

GEMENSAM NÄMND AVSEENDE SAMORDNAD UPPHANDLING,
LAGERHÅLLNING OCH DISTRIBUTION AV
SJUKVÅRDSPRODUKTER SAMT HJÄLPMEDEL

VERSION: 2021-02-09

BESLUTAD AV: GEMENSAMMA NÄMNDEN 2020-02-22 § 14

DNR: GNU/1/2020

REGION
JÄMTLAND
HÄRJEDALEN

Sammanfattning

Verksamhet

Uppgifterna för den gemensamma nämnden mellan Region Jämtland Härjedalen och länets samtliga kommuner avseende samordnad upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter samt hjälpmedel regleras i nämndens reglemente och genom ett samarbetsavtal. Nämnden har under 2020 arbetat utifrån de två styrdokumenterna.

Till följd av Coronapandemin har nämnden inte fullt ut kunna genomföra arbetet utifrån uppsatta mål i verksamhetsplan och sammanträdesplanering. Den gemensamma nämnden har under året haft två ordinarie sammanträden och tre informationsträffar.

Nämnden har vid två tillfällen informerats om pågående och avslutade upphandlingar, liksom fått information om arbetet i Beredningsgruppen för hjälpmedelsfrågor och särskilda frågor kopplat till pandemin. Vissa upphandlingar har på grund av Coronapandemin inte kunnat påbörjas eller avslutats i enlighet med nämndens verksamhetsplan för 2020. Stort fokus har behövts läggas på att upphandla skyddsutrustning och trygga materielförsörjningen.

Måluppfyllelsen

Redovisningen av nämndens måluppfyllelse visar att den är sämre än förväntat: Två av nämndens fem mål har uppnåtts. För ett av målen pågår arbete som syftar till att målet på sikt ska kunna uppnås. Två mål har inte uppnåtts, vilket beror på konsekvenser av coronapandemin.

Ekonomiskt utfall

Utfallet 2020 blev +40 tkr.

Viktiga händelser under 2020

Coronapandemin

Coronapandemin fick under 2020 stor påverkan på så väl verksamheten under nämndens ansvarsområde som de ekonomiska förutsättningarna för dessa verksamheter. Pandemin medförde även stora osäkerheter när det gäller planeringsförutsättningarna. Pandemin har inneburit ökad arbetsbelastning för Centralförrådet. För Hjälpmedelscentralen har arbetsbelastningen snarare minskat. Det beror till stor del på att förskrivare inte har kunnat besöka medborgare på grund av restriktioner.

Två av nämndens fyra ordinarie sammanträden ställdes in på grund av beslutade restriktioner och eftersom reglementet saknade möjligheten att sammanträda och ta beslut på distans (se mer nedan). De sammanträden som ställdes in ersattes med informationsmöten, där ledamöterna vid tre tillfällen fick information om hur upphandlingar genomfördes, vilka beslut som hade fattats inom nämndens intresseområden, liksom hur skyddsutrustning köptes in och prioriterades m.m.

Reviderat reglemente

På grund av pandemin och avsaknaden av möjligheten i reglementet att hålla beslutande sammanträden med ledamöter på distans beslutade nämnden vid ett extra sammanträde den 8 juni om att anta ett reviderat reglemente. Det reviderade reglementet medger en möjlighet att sammanträden där beslut tas med ledamöter på distans kan genomföras. För att ändringen skulle träda i kraft krävdes att Regionfullmäktige liksom kommunfullmäktige i länets samtliga kommuner godkände det reviderade reglementet. Den processen pågick under sommaren och hösten. Det nya reglementet trädde i kraft den 15 december. I och med att reglementet revideras ändrades även nämndens namn till *Gemensam nämnd avseende samordnad upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter samt hjälpmedel*.

Medicintekniska produkter

I november 2019 beslutade nämnden om en ny överenskommelse om medicintekniska produkter (MTP) mellan regionen och länets kommuner. Under 2020 pågick en utredning om hur organisationen för MTP - från det att behov uppmärksammats inom vården fram till dess behandling upphör - kan möta nya förutsättningar för att tillgodose kostnadseffektiv och patientsäker vård i hemmet. Utredningens mål är att beskriva hur ett standardiserat system för sortimentsurval skulle kunna se ut för all MTP och förbrukningsvaror inom länet.

Planen var att en ny EU-förordning om MTP skulle träda i kraft i maj 2020. Det skedde inte på grund av pandemin, utan är uppskjutet ett år. Den nya förordningen, som bland annat kommer att ställa högre krav på spårbarhet och dokumentation, väntas få stor påverkan på hjälpmedelsområdet.

Oförändrade förutsättningar för nämnden

Sammanslagning av gemensamma nämnder har under en tid diskuterats i såväl politiska som tjänstemannaforum. Regionens samverkansråd har haft i uppdrag att hålla samman en utredning av frågan. GNU lämnade i september ett yttrande till samverkansrådet om sin syn på en eventuell sammanslagning. I ett nästa steg hade nämnden i uppdrag att utreda hur samverkan inom hjälpmedelsområdet skulle kunna organiseras om frågorna inte skulle ingå en utökad gemensam nämnd. Formerna för hur brukarinflytande inom hjälpmedelsområdet kan utvecklas i en framtida organisation inkluderas i uppdraget. Återredovisning av uppdraget skedde i februari 2020. Frågan pausades sedan p.g.a. pandemin. Regionens samverkansråd beslutade den 9 november, § 63, att verksamheten fortsatt ska bedrivas inom befintlig nämndstruktur och att utredningen om en sammanslagning av gemensamma nämnder skulle avslutas. Detta eftersom bedömningen var att en total sammanslagning av befintliga gemensamma nämnder med de uppdrag och verksamheter som nämnderna har idag inte är juridiskt möjlig.

Utbildning för ledamöterna

GNU fick på sitt första sammanträde för året utbildning om God och nära vård med fokus på den digitala utvecklingen. Vidare fick nämnden utbildning om "Levande bibliotek", som är ett sätt att ta tillvara brukarnas kunskaper och erfarenheter.

Upphandling

Upphandlingsarbetet har i vissa delar stoppats upp eller skjutits på framtiden p.g.a. pandemin. Stort fokus har behövt läggas på inköp av skyddsutrustning och att säkra materielförsörjningen. Regionen har deltagit i veckovisa möten

tillsammans med gruppen Nationellt samordnat inköp, som leds av SKR. Gruppens syfte är att stödja regionerna i arbetet med materialförsörjning under pandemin. Vidare har företrädare för regionen även deltagit i en grupp med den medicintekniska branschen och några regioner. I gruppen har en dialog förts om bl.a. säkra leveranskedjor.

Under 2020 avslutades bl.a. upphandling av elrullstolar, arbetsstolar och kompressionsstrumpor.

Förändringar i sortiment och övertagande av ansvar från andra verksamheter

Vid nämndens sammanträde i februari beslutades att Urologens hjälpmedel ska köpas in och hanteras av Hjälpmedelscentralen. Beslutet innebär att

1. Hjälpmedelscentralen ges i ansvar att köpa in apparater för elstimulering och prober till uppskattat behov,
2. Produkterna förskrivs via WebSesam och distribueras av Hjälpmedelscentralen,
3. Produkterna tillhör hjälpmedelskategori 3,
4. Proberna kan inte lämnas tillbaka, varför patienten själv ska stå för kostnaden för dessa.

Vid årets sista sammanträde beslutade GNU om att Hjälpmedelspolicyn och dess bilagor ska tillämpas även på syn- och hörselhjälpmedel, liksom att syn- och hörselhjälpmedel ska hanteras av nämnden. Vidare beslutades att förskrivning av tyngdtäcken ska upphöra när avtalet löper ut under våren 2021.

Hjälpmedelssortiment

Statistik över kommunernas kostnader för hjälpmedel samt verksamheternas fakturerade försäljningskostnader och hyreskostnader har inte redovisats för nämnden p.g.a. två inställda ordinarie sammanträden.

Statistiken finns dock tillgänglig och den visar en minskning av hyreskostnader för samtliga kommuner 2020 i jämförelse med 2019. Minskningen är störst i Åre och Bräcke. Minskningen beror troligen på att färre hembesök har gjorts och därmed färre förskrivningar. Det fakturerade värdet har också minskat i jämförelse med 2019.

Försäljning på Centralförrådet

Det samlade värdet av försäljningen av förrådsvaror fortsatte att öka även under 2020. Det fakturerade värdet för året var 135 miljoner kr, en ökning om ca 23 procent jämfört med 2019. En stor förändring av vilka förrådsvaror som säljs har skett, eftersom flera vårdavdelningar har stängt och ställt om till vårdplatser för Covid-19. I stället har behovet hos alla vårdavdelningar av skyddsmaterial ökat dramatiskt, vilket varken Centralförrådet eller de upphandlade leverantörerna var förberedda på.

Beredningsgruppen för hjälpmedel

Beredningsgruppen för hjälpmedel arbetar efter fullmäktigebeslut på uppdrag av nämnden, i enlighet med nämndens samverkansavtal, reglemente och delegationsordning. Beredningsgruppen består av fem tjänstemän: två från kommunerna, två från Region Jämtland Härjedalen (specialiserad vård respektive primärvård) och en från hjälpmedelscentralen. Varje ledamot har en suppleant. Förutom dessa adjungeras verksamhetsutvecklare, hjälpmedelskonsulenter eller hjälpmedelsförskrivare vid behov. Till beredningsgruppen finns verkställande funktioner knutna med ansvar att sprida information till sina verksamheter.

Till Beredningsgruppen är Brukarrådet för hjälpmedel knutet.

Kundnöjdhet med verksamheten

Ingen brukarenkät skickades ut under 2020.

Uppföljning av mål och mått

Målen i nämndens verksamhetsplan 2020 utgick från Region Jämtland Härjedalens regionplan 2020-2022.

Strategiskt mål i regionplanen	Mål 2020	Mått	Utfall
Ett friskare liv - Tillvarata patientföreningars och brukarrådets kompetenser	Följa Brukarrådet för hjälpmedels arbete i samråd med representanter från hjälpmedels-verksamheten	Genomförd aktivitet	Uppnått (Frågan ingick i utredningsuppdraget kring gemensamma nämnder, se ovan. Nämnden har därefter ändrat former för brukarrådets arbete och presidiet deltar numera i brukarrådets möten)
God och nära vård i hela Jämtlands län - Samordna upphandling, lagerhållning och distribution av hjälpmedel och sjukvårdsprodukter med hög kvalitet	<ol style="list-style-type: none"> Följa arbetet med framtagande av ett förslag till system för ordnat införande av nya hjälpmedels- och medicintekniska produkter. Följa utvecklingen av digitaliseringen genom dialog med digitaliserings-enheten vid Region Jämtland Härjedalen. 	<p>Genomförd aktivitet</p> <p>Genomförd aktivitet</p>	<p>Pågår (Arbete pågår med en extern utredning; Ikraftträdandet för EU-förordning har skjutits fram till våren 2021)</p> <p>Ej uppnått (På grund av pandemin har aktiviteter inte kunnat genomföras)</p>
Utvecklad upphandling - <ul style="list-style-type: none"> Avtalstrohet: Andel av inköpen som skett mot upphandlade avtal ska öka. Fler hjälpmedels- och medicintekniska produkter upphandlas. I alla upphandlingar ska det finnas krav om miljö och hälsa. 	<ol style="list-style-type: none"> Följa Hjälpmedels- och förrådsenhetens statistik gällande inköpskostnader för kommunerna. Följa genomförda och planerade upphandlingar 	<p>Genomförd aktivitet</p> <p>Genomförd aktivitet</p>	<p>Ej uppnått (Detta på grund av inställda ordinarie sammanträden i april och september)</p> <p>Uppnått (Uppföljningar genomförda vid sammanträdena i februari och november)</p>

Ekonomi

Utfall för helåret 2020

Det ekonomiska resultatet för 2020 är +40 tkr utifrån budgeterat belopp om 40 tkr. Överskottet förklaras av att nämnden inte har haft några utgifter, varken för sekreterarskap eller andra kostnader.